

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Colleges van burgemeester en wethouders
T.a.v. Portefeuillehouders burgerzaken -
Portefeuillehouders zorg en welzijn

DGOO

Digitale Samenleving, afdeling
Identiteit en Toegang

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon

Sandra Lentjes
sandra.lentjes@minbzk.nl

Datum

Betreft Wijzigingen wet Basisregistratie Personen - Briefadres

Kenmerk

2021-0000666416

Uw kenmerk

Geacht college,

Op 1 januari 2022 wijzigt de Wet basisregistratie personen (BRP). Met deze brief informeer ik u, mede namens de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de belangrijkste gevolgen voor uw gemeente en uw inwoners. Voor één wijziging vraag ik uw speciale aandacht, namelijk die met betrekking tot het inschrijven op een briefadres. Deze wijziging is niet alleen van belang voor de kwaliteit van de BRP, maar ook voor de aanpak van dak- en thuisloosheid.

Om welke wijzigingen gaat het?

De Wet BRP wordt op meerdere onderdelen gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen voor gemeenten zijn:

- De bevoegdheid van het college om ambtshalve in te schrijven op een briefadres wordt een verplichting. In deze brief licht ik deze wijziging en het belang van inschrijving op een briefadres toe.
- Burgers kunnen in meer gevallen hun levenloos geboren kind laten registreren. De enige beperking is nog dat de ouder die dat wil in Nederland moet (komen) wonen. Dat betekent dat ook in het buitenland geboren levenloos geboren kinderen kunnen worden geregistreerd.
- Adoptieouders kunnen niet langer verzoeken de gegevens van vóór adoptie van hun adoptiekind te laten verwijderen uit de BRP. Alleen het kind zelf kan dit verzoek doen vanaf de leeftijd van 16 jaar.
- Overlijden van een niet-ingezetene in Nederland kan vanaf 1 januari in de BRP worden verwerkt. De gemeente die de overlijdensakte heeft opgemaakt, moet hiervoor voortaan de akte aanleveren bij de minister van BZK als verantwoordelijke voor de registratie van gegevens van niet-ingezetenen (RNI).

Meer informatie over de wijzigingen in de Wet BRP en instructies voor gemeenten zijn te vinden op de website van de Rijkdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), www.rvig.nl. Met vragen kunnen uw medewerkers ook bij RvIG terecht, onder andere via het e-mailadres info@rvig.nl. Ook kan men bij het Adviesbureau van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) terecht. RvIG en de NVVB zullen ook in hun nieuwsbrieven aandacht besteden aan de wijzigingen.

Toelichting op de wijziging rond het briefadres

In 2016 publiceerde de Nationale Ombudsman het rapport 'Een mens leeft, een systeem niet.' Uit onderzoek is naar voren gekomen dat gemeenten te vaak en onterecht iemand niet op een briefadres inschrijven. Diverse schrijvende casussen van burgers die hierdoor in de knel raakten, staan in het rapport beschreven. Ook nu nog ontvangen ombudsmannen, RvIG, belangenbehartigers van dak- en thuislozen en van uit het buitenland terugkerende Nederlanders signalen dat de inschrijving niet lukt en mensen in de knel raken. De wetswijziging is onderdeel van de aanpak om dit probleem voor burgers op te lossen.

Wat houdt de wijziging met betrekking tot het briefadres in?

Inschrijving als ingezetene, met een woon- of briefadres in een Nederlandse gemeente, is van groot belang om aanspraak te kunnen maken op overheidsvoorzieningen en zorgt ervoor dat de burger bekend is bij de overheid. Inschrijving is daarmee een randvoorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen in onze maatschappij.

Als iemand geen vaste woon- of verblijfplaats heeft, dan is het mogelijk om op een briefadres ingeschreven te worden. Vanaf 1 januari 2022 geldt hierbij een ambtshalve registratieplicht voor de gemeente: zij is wettelijk verplicht om iemand in te schrijven op een briefadres als er geen woonadres is. Is er wel een woonadres, dan dient dat adres geregistreerd te worden. Als er geen briefadresgever beschikbaar is moet de gemeente zelf als briefadresgever optreden. Dat kan bijvoorbeeld een adres van het gemeentehuis zijn. De wijziging met betrekking tot het briefadres heeft gevolgen voor iedere gemeente.

De wetswijziging wil bewerkstelligen dat iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft, ingeschreven wordt als ingezetene in de BRP. Op een woonadres (het adres waar feitelijk verbleven wordt) of, als dat er niet is, op een briefadres. Het mag niet meer voorkomen dat iemand die langer dan 4 maanden en met rechtmatig verblijf in Nederland ongeregistreerd blijft, of is geregistreerd als niet-ingezetene. Kortom: niet inschrijven is geen optie. Als het niet kan op een woonadres, dan op een briefadres.

Onderdeel aanpak dakloosheid in Nederland

De wetswijziging is ook een belangrijke stap in de aanpak van dakloosheid in Nederland. Het niet verstrekken van een briefadres door de gemeente is een van de oorzaken voor dakloosheid, blijkt uit onderzoek van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving en de Nationale Ombudsman. Een woon- of briefadres is voor burgers nodig om aanspraak te kunnen maken op o.a. een uitkering, (betaald) werk of een sociale huurwoning. Het komt regelmatig voor dat mensen die dak- of thuisloos zijn, niet zijn ingeschreven in de BRP of uitgeschreven (dreigen te) worden (registratie als niet-ingezetene – ook wel bekend als Vertrokken Onbekend Waarheen). Gevolg is dat deze mensen niet de ondersteuning en voorzieningen kunnen aanvragen die zij nodig hebben. Een briefadres is een noodzakelijke eerste stap in de richting van een oplossing of herstel. Kortom, het wel of niet beschikbaar zijn van een briefadres, kan

respectievelijk een oorzaak en een oplossingsrichting voor dak- en thuisloosheid zijn.

Inschrijving als ingezetene heeft als doel te voorkomen dat (de wijze van) inschrijving leidt tot ongewenste persoonlijke of sociaal-maatschappelijke consequenties voor de inwoner. De wetswijziging is bedoeld als 'helpende regelgeving' voor inwoners. Dat vraagt 'achter het loket' van uw gemeente om afstemming en samenwerking tussen Burgerzaken en het sociaal domein. Die samenwerking is bepalend voor het effect dat deze wetswijziging zal hebben voor de inwoners van uw gemeente. Om gemeenten te ondersteunen bij het (nader) vormgeven van deze samenwerking en de implementatie van de wetswijziging is in opdracht van BZK en VWS een [handreiking Briefadres](#) gemaakt door Divosa met praktische tips, aanbevelingen en een stappenplan.

Zorgen over uitvoerbaarheid

Tijdens de consultatie en bij de voorbereiding van implementatie van de wetswijziging, hebben diverse gemeenten, de NVVB en de VNG hun zorgen geuit over de uitvoerbaarheid en over mogelijk misbruik van het briefadres. Deze zorgen nemen wij serieus. De komende maanden zullen we regelmatig contact onderhouden met gemeenten over hun ervaringen met de uitvoering van de wetswijziging. Ter ondersteuning van gemeenten is de hierboven genoemde handreiking gemaakt. Op de website van RvIG zijn de antwoorden op veel gestelde vragen te vinden. Deze pagina wordt blijvend aangevuld met nieuwe vragen en antwoorden. Op 16 november en 30 november hebben drukbezochte webinars plaatsgevonden over dit onderwerp en in het voorjaar (datum nader te bepalen) komt daar een vervolg op. Daarbij heeft Divosa op 26 november een bijeenkomst met haar achterban gewijd aan de wetswijziging.

RvIG kan ook benaderd worden om te adviseren over casussen. Uiteindelijk is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om te beslissen over de inschrijving, RvIG kan gevraagd worden om op een bepaalde casus te adviseren. Bij complexe gevallen waarbij ruggenspraak gewenst wordt, maar bijvoorbeeld ook als er tussen gemeenten verschil van inzicht is over welke gemeente zou moeten inschrijven. Ook burgers en belangenverenigingen kunnen contact opnemen met RvIG als er vragen zijn of problemen spelen rond de inschrijving. RvIG neemt dan hierover contact op met burgerzaken.

DGOO
Digitale Samenleving,
afdeling Identiteit en
Toegang

Tot slot. Er zijn momenten waarop een besluit van de overheid een beslissende invloed kan hebben op het leven van een burger. Inschrijven op een briefadres kan precies het zetje zijn dat een burger nodig heeft om zijn leven weer op de rails te krijgen of wat nodig is om in de knel raken te voorkomen. Niet inschrijven op een Nederlands adres kan een burger onbedoeld in ernstige problemen brengen. Inschrijven als ingezetene in de BRP moet, linksom of rechtsom. Bij lastige casussen is samenwerking en elkaar opzoeken noodzakelijk. De RvIG en de NVVB en de ministeries van VWS en BZK ondersteunen graag. Ik reken dan ook op uw steun bij de uitvoering van deze belangrijke wetswijziging.

Datum
13 december 2021

Kenmerk
2021-0000666416

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops